Úvodník

Pavol Sucharek

Za najväčších filozofov súčasnosti ani zďaleka nepovažujem Badioua, Heideggera, Merleau-Pontyho, Deleuzea, Foucaulta či Wittgensteina. Klasici? Fajn. Ale nuda. Príšerná a hrozne premúdrelá. Vážna a hutná, príliš rozvláčna a nezrozumiteľná. A takáto múdrosť, ktorá sa nevie smiať (čo je vždy známka dobrého zdravia) je pre mňa podozrivá. Oveľa radšej sa nechávam inšpirovať skutočnými filozofmi života. Keď napríklad premýšľam, či sa vydať na pochod za *Slušné Slovensko*, vrátim sa k čítaniu Orwellovej *Zvieracej farmy*. Rovnako mám rád Arnolda Schwarzeneggera, ktorého *Encyklopédiu modernej kulturistky* hodnotím ako najlepšiu interpretáciu gréckeho kultu starosti o seba. Teológia? Skrotiť šelmy vášne a prekonať tú nekonečnú vzdialenosť smerom k mlčanlivému Bohu môžem vďaka piesňam Nicka Cavea. Najlepším psychofarmakom a filozofickou terapiou, vďaka ktorým môžem účinne odbúrať príznaky začínajúcej neurózy je pre mňa stopercentne komixová tvorba Alexandra Jodorowského. Rád si „zalistujem" vo vizuálnych kapitolách zo súčasnej etiky od Paola Sorrentina, rád sa nechávam poučiť o podstate gender filozofie od súrodencov Wachowských, to sú skutoční vizionári (seriál *Sense8*)… svojim študentom odporúčam najskôr „čítať" práve toto.

Za azda najlepší študijný materiál alebo filozofickú propedeutiku však považujem dielo kontroverzného britského režiséra Charieho Brookera, *Black Mirror*. *„Nečakal by som, že sa raz ocitnem v budúcnosti. Ale budúcnosť je práve teraz,"* hovorí rozpačito jedna z osôb, v poslednej epizóde tretej série. Epizódy tohto seriálu na seba nijako nenadväzujú, každú z nich možno čítať oddelene. Spája ich jediný predmet: naša závislosť od obrazoviek (áno, práve teraz, keď to čítaš) a ich vedľajšie účinky na náš vzťah k sebe samým a okolitému svetu. Čo sa stane s láskou po smrti? Ako sa zachovám, keď budem mať možnosť všetko, ale absolútne všetko vďaka implantovanému nanočipu opätovne znovu prehrať a namiesto premýšľania v reálnom čase „argumentovať" stiahnutými dátami, faktmi a reálnymi spomienkami? Je táto civilizácia odkázaná na zánik, alebo sme dnes na prahu oživenia všetkého? Jestvuje spoľahlivý priestor pre univerzálnu pamäť, ktorá by nebola len ďalšou produkciou kultúrnych mýtov a fantazírovaním, ale totálnym a živým vedomím? Aká, nakoľko *cool* (t. j. chladná) je hodnota našich sociálnych vzťahov, založených na hodnotení popularity? A právo, demokracia? Priateľstvo? Bude mať hlasovanie na sociálnych sieťach prednosť pred spravodlivým rozhodovaním?

Predstav si svoju blízku budúcnosť v jej realistickej, nie katastrofickej verzii, predstav si ju tak, ako ju práve teraz prežívaš, predstav si ju ako miesto, kde je virtuálne a hyperreálne konzistentnejšie než reálne, predstav si režimy jej postupnej dramatizácie; to, čo z nej klíči už dnes. *Čierne zrkadlo* je obrazovka pred tebou, v nej sa odráža miera tvojej skutočnej slobody a reálneho odcudzenia. Uvažuj v kontexte globálneho sieťového prepojenia, uvažuj o zvyšovaní rýchlosti našej vzájomnej interakcie, odhadni váhu našej zodpovednosti v rámci tohto (ne?)dobrovoľného otroctva. *Black Mirror* je podnetná a napínavá séria… je ťažké odtrhnúť zrak.